

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

04074. Київ, Вишгородська, 19

Тел. 430-02-60, 430-43-90

e-mail: nenc@nenc.gov.ua

«14» лютого 2024 р.

№ 63

ЕКОЛОГІЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Директорам закладів загальної середньої освіти
Директорам закладів позашкільної освіти
Керівникам природничих факультетів закладів вищої освіти
Керівникам об'єднаних територіальних громад
Керівникам юнацьких секцій УТОП

Про європейський екологічний рух учнівської молоді «Екорейнджери»

Сім'я зелених сердець – це ми,
екорейнджери, охоронці природи

Сьогодні, в умовах повномасштабної агресії росії проти України, триває нелегка боротьба за нашу свободу. Війна стала великим суспільним потрясінням, призвела до величезних змін, масштаб яких є безпрецедентним як для України, так і для Європи у перспективі десятиліть. В період воєнного стану захисту потребує і природа: у боротьбі за територіальну цілісність ми не забуваємо про нашу екологічну цілісність – захищаючи природу, захищаємо нашу державу, у нашій війні за свободу та незалежність, не забуваємо про відповідальність перед природою. Ми на сторожі її майбутнього, хоч війна руйнує, ми будемо: будемо майбутнє зеленої України, захищаючи кожну рослину та тварину. Українська земля і її довкілля – це наше найцінніше надбання, ми оберігаємо їх навіть у найтяжчі часи.

З метою поширення природоохоронного руху учнівської молоді, який включає дослідницьку і практичну діяльність та сприяє набуттю навичок збереження та відновлення природного середовища, Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України ініціює розгортання **європейського екологічного руху учнівської молоді (далі: ЄЕРУМ) «Екорейнджери»**.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ РУХ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ «ЕККОРЕЙНДЖЕРИ» - це спільнота, об'єднана спільною метою - зберегти нашу природу для майбутніх поколінь.

Концепція європейського екологічного руху учнівської молоді (далі: ЄЕРУМ) «Еккорейнджери» спрямована на розвиток знань, навичок та цінностей, пов'язаних з екологією та природоохоронними практиками вивчення та підтримку природи, екосистем і збереження навколишнього середовища; створення позитивного впливу на молодше покоління та виховання екологічно відповідальних та свідомих громадян, здатних приймати відповідальні рішення та діяти на користь природи - які розуміють важливість збереження природи для майбутніх поколінь.

Мета освітньої концепції європейського екологічного руху учнівської молоді «Еккорейнджери»:

- Розвиток екологічної обізнаності, любові та поваги до природи. Засвоєння основ екології та природознавства.
- Активізація природоохоронної діяльності та формування навичок сталого способу життя серед дітей та молоді
- Формування екологічної свідомості, природозбереження та активної громадянської позиції серед учнів загальноосвітніх та позашкільних закладів України; навичок сталого споживання та відповідального ставлення до відходів.
- Виховання уміння раціонально використовувати природні ресурси, та мінімізувати відходи, відповідальності та активності у вирішенні екологічних проблем.
- Формування та розвиток навичок природозбереження та поваги до природи як важливого компонента своєї культурної спадщини.
- Сприяння активному взаємодії з природним середовищем.
- Організація та участь у природоохоронних акціях, саджанні дерев, прибиранні територій.
- Сприяння участі учнів у громадському житті, зокрема, у місцевих ініціативах щодо природоохоронних заходів.
- Стимулювання креативності та ініціативи: розробка та впровадження власних проєктів екологічної спрямованості.

Основні засади:

1. Природоохоронна діяльність:

- Збереження та оновлення зелених насаджень.
- Захист лісових насаджень від збудників інфекційних захворювань, шкідливих комах та несприятливих факторів навколишнього середовища.
- Запровадження проєктів з благоустрою парків, лісів та інших природних територій.
- Вивчення методів відновлення та догляду за рослинами.

- Боротьба з неконтрольованим проникненням та розповсюдженням інвазійних чужорідних видів (видів-вселенців).
2. **Експлорація та вивчення природи:**
 - Організація експедицій та екскурсій до екосистем різних типів та дослідження стану біорізноманіття в них.
 - Визначення рослин, тварин та їхніх ролей у природному середовищі.
 - Екологічні загрози адвентивних (чужорідних) видів України. ІЧВ (інвазійні чужорідні види) що становлять найбільшу загрозу.
 - Створення електронного гербарію «Рослинний світ України».
 3. **Відповідальне споживання:**
 - Навчання принципам вибору екологічно чистих товарів.
 - Популяризація вторинної переробки та використання відновлювальних ресурсів.
 4. **Екологічна грамотність:**
 - Організація лекцій та майстер-класів від екологів та природозахисників.
 - Ботанічний всеобуч.
 - Вивчення проблем забруднення та шляхів їхнього вирішення.
 5. **Командна робота та громадянська активність:**
 - Формування груп екорейнджерів для спільної реалізації природоохоронних проєктів.
 - Проведення заходів із залучення громадськості до екологічних ініціатив.
 6. **Технології та інновації:**
 - Використання сучасних технологій для моніторингу екологічних показників. Георозвідка та моніторинг стану довкілля.
 - Розвиток інноваційних екопроектів та екотехнологій.

Спрямування:

- **Дослідницьке:**
 - Проведення експедицій та досліджень в місцевих екосистемах. Вивчення екосистем, циклів води та повітря.
 - Спостереження за рослинами, тваринами та іншими елементами природи. Розпізнавання рослин і тварин.
- **Практичне:**
 - Садівництво та догляд за рослинами. Основи агрономії посадки деревних культур (основи практичного лісівництва, лісокористування).
 - Участь у прибиранні місцевих територій та організація екоакцій. Сортування та переробка відходів, усвідомлення впливу споживчих звичок на природу.

- **Творче:**
 - Створення проєктів з використанням вторинних ресурсів.
 - Мистецькі роботи на екологічну тематику.

Методи роботи:

- **Практичні вправи:**
 - Садівництво, прибирання територій, виготовлення еко-виробів.
 - Походи до місцевих природних об'єктів.
 - Проведення екологічних досліджень.
- **Групові проєкти:**
 - Створення екологічних проєктів для місцевої громади.
- **Майстер-класи:**
 - Від експертів у галузі екології та збереження природи.

Оцінювання:

- **Портфоліо:**
 - Звіти про участь у проєктах та експедиціях.
 - Фото та відеоматеріали з робіт та заходів.
- **Рефлексія:**
 - Щомісячні рефлексії учасників про навчання та взаємодію з природою.

Завдання для учасників:

- **Екологічні дослідження:**
 - Підготовка проєктів на тему збереження природи.
- **Акції з прибирання:**
 - Організація та участь у прибиранні місцевих природних об'єктів.

Зв'язки з місцевою громадою:

- **Партнерство:**
 - Співпраця з місцевими органами влади та громадськими організаціями.
- **Взаємодія з Громадою:**
 - Активне залучення громадськості до проєктів «Екорейнджерів» через соціальні мережі, локальні заходи та інші комунікаційні засоби.
- **Вистави та заходи:**
 - Публічні заходи та ініціативи, спрямовані на збереження навколишнього середовища, а також для представлення результатів та проблем місцевих осередків екологічного руху учнівської молоді «Екорейнджери».

Залучення батьків та вчителів:

- **Батьківські збори:**
 - Представлення концепції та цілей екологічного руху учнівської молоді «Екорейнджери».
- **Спільні заходи:**

- Залучення батьків до участі в деяких програмних заходах екологічного руху учнівської молоді «Екорейнджери».

Розповсюдження результатів:

- **Медіа:**
 - Створення блогу чи соціальних мереж для відображення успіхів та подій.
- **Прес-релізи:**
 - Інформування місцевих ЗМІ про події та досягнення екорейнджерів.

Підсумок:

- **Проектна презентація:**
 - Захист проектів перед батьками та громадою.
- **Сертифікати:**
 - Видача сертифікатів про активну участь/успішне завершення програми.

Фінансування:

- **Спонсори:**
 - Приваблення підтримки від місцевих бізнесів, організацій та фондів.

Європейський екологічний рух учнівської молоді «ЕКОРЕЙНДЖЕРИ» є платформою для проведення:

- екологічних проектів «Зелене будівництво України» та «Подаруй життя Планеті!» (в рамках реалізації проекту Президента України «Зелена країна»);
- загальнонаціональної трудової акції «Турбота тобі, рідна моя Україно!»;
- Всеукраїнського юннатівського природоохоронного руху «Зелена естафета»;
- Всеукраїнських конкурсів: «Плекаємо сад», «Дослідницький марафон», «Парад квітів біля школи», «Парки – легені міст і сіл» тощо.

Війна не може припинити нашу місію захисту природи. Ми – екорейнджери, завжди на сторожі. У таких складних умовах осередки екологічного руху учнівської молоді «Екорейнджери» мають відігравати провідну роль у захисті природних ресурсів та довкілля України.

Директор

Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ